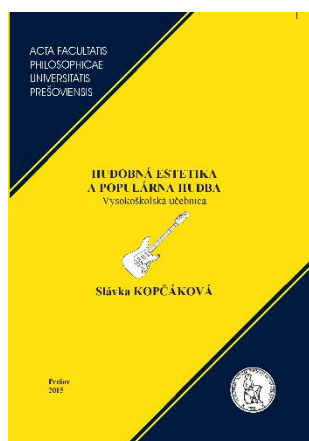

KOPČÁKOVÁ, S. 2015. Hudobná estetika a populárna hudba. Vysokoškolská učebnica. Prešov: Filozofická fakulta PU v Prešove, ISBN 978-80-5551400-0.

Mária Mulíková

V roku 2015 vyšla vo vydavateľstve Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity vysokoškolská učebnica s názvom *Hudobná estetika a populárna hudba*. Autorkou je Doc. PaedDr. Slávka Kopčáková, PhD., muzikologička a estetička hudby pôsobiaca na Inštitúte estetiky a umeleckej kultúry Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity. Učebnica je primárne určená pre študentov hudobných odborov a študentov estetiky, ale môže poskytnúť zaujímavé informácie a prehľad aj širšej verejnosti, ktorá má záujem dozvedieť sa o tejto problematike niečo viac.

Učebnica pozostáva zo štyroch kapitol, ktoré ešte tvoria podkapitoly. Každú podkapitolu uzatvára séria otázok, ktorými si študent overuje, čo si z daného textu zapamätal a čo si odnáša v rámci vedomostí ďalej. Prvá kapitola *Teoretické východiská a základné pojmy* nás zoznamuje so základnými pojmami a ich charakteristikami. Snaží sa priniesť základné delenia ako artificálna a non artificálna hudba, delenia hudobných foriem, štýlov, žánrov atď. Uvádza nás do problému samotnej definície hudby. Upozorňuje aj na problémy definovania rôznych foriem, ktoré sa obracajú k tradícii, ale syntézou vznikajú nové originálne formy. Oboznamuje nás s hudobnou históriou a približuje vplyvy, pod ktorými sa utvárala.

Druhá kapitola s názvom *Populárna hudba v systéme kultúry* nám objasňuje funkcie a význam populárnej hudby v populárnej kultúre. Vysvetľuje a definuje rozdiely medzi masovou a populárnou hudbou a ich vzájomnú zviazanosť. Objavuje sa tu nový a veľmi zaujímavý pojem „popfusic“ (kreoval ho Ivan Poledňák), ktorým je označená tá časť produkcie populárnej hudby 21. storočia, ktorá sa javí obsahovo aj umelecky vyprázdnená, čerpajúca sama zo seba. Veľmi výstižne popisuje autorka situáciu, s ktorou sa stretáva dnešný návštevník koncertov, keď sa z koncertu stáva veľké vizuálne divadlo. Takýto zážitok mení naše doterajšie estetické vnímanie hudby.

Tretia kapitola *Hudobná estetika a estetické otázky populárnej hudby* nám ponúka pohľad na interdisciplinárne vzťahy hudobnej estetiky. Ponúka náhľad na hudbu cez jednotlivé stanoviská hudobnej sociológie, ktorá sa zaoberá fenoménmi ako rocková hudba, alternatívna hudba, hudba subkultúr a ich funkcie. Ponúka hudobnej estetike cenné podnety a metodologické nástroje. Štvrtá kapitola sa venuje *Estetike jazzu a populárnej hudby*. Vysvetľuje pôsobenie jazzu a jeho veľký vplyv pri formovaní populárnej hudby 20. storočia. Vzťahy, ktoré vytvoril a ktoré prechádzajú do neustálych fúzií, majú širokospektrálny záber. Uvedomujeme si akým spôsobom pretvoril a ovplyvnil samotnú recepciu hudby 20. storočia.

V Záverečných úvahách sa autorka vracia k otázke potreby estetiky populárnej hudby prípadne formulácie iného názvu pre disciplínu, ktorá by bola schopná komunikovať so súčasnou hudbou na všetkých úrovniach, ktoré ju dnes prestupujú. Reflektovať odlišnosti artificiálnej hudby (AH) a non-artificiálnej hudby (NAH) a nájsť správnu resp. najvhodnejšiu metodológiu pre analýzy a z nich vyplývajúce vývody môže byť však zložité a nie vždy jednoznačné.

Vysokoškolská učebnica poskytuje nielen zaujímavé náhľady na problematiku estetiky populárnej hudby, ale stáva sa naozaj užitočným pomocníkom pre každého študenta hudby a estetiky. Študent sa s prehľadom zorientuje v stručne načrtnutých dejinách populárnej hudby a džezu v euroatlantickom priestore. Vysokoškolská učebnica zároveň poskytuje cenné zamyslenie sa nad „cestami“ hudby, nad postupnou premenou vnímateľa aj samotného zmyslu vnímania hudby, zmenami v poslucháčskych návykov zavádzaného smerom k menej vedomému počúvaniu hudby. Cieľom knihy je poukázať aj na tieto skutočnosti, pretože poučený poslucháč, ktorý si uvedomuje procesualnosť a premeny v počúvaní hudby, môže efektívnejšie zacieliť svoje hudobné aktivity a hudobnú komunikáciu smerom k adekvátnemu počúvaniu hudby vážnej ako aj populárnej

Bc. Mária Mulíková
Inštitút estetiky a umeleckej kultúry
FF PU v Prešove
Študentka 2. roč., Mgr. stupňa

www.casopisespes.sk
